

95 lat

Wojskowego Instytutu Techniki Inżynieryjnej im. profesora Józefa Kosackiego

Rodowód Wojskowego Instytutu Techniki Inżynieryjnej im. profesora Józefa Kosackiego sięga roku 1927, kiedy to na podstawie rozkazu Ministra Spraw Wojskowych utworzono Instytut Badań Inżynierii z siedzibą w Warszawie przy ulicy Nowowiejskiej 54.

Siedziba Wojskowego Instytutu Techniki Inżynieryjnej im. prof. Józefa Kosackiego we Wrocławiu

W 1931 r. Instytutowi nadano charakter instytutu wojskowego. Wojskowy Instytut Badań Inżynierii prowadził studia i prace techniczne dla potrzeb wojsk saperских, samochodowych, łączności i broni pancernej w zakresie zaopatrzenia sprzętu inżynieryjnego. W ramach swoich zadań opracowywał projekty wyrobów i szczegółowe Warunki Techniczne (WT), wykonywał próby laboratoryjne oraz przeprowadzał badania kontrolno-odbiorcze, opiniował pomysły i wynalazki, w tym nadsyłane przez inne Wojskowe Instytuty Badań, w zakresie swojej fachowości i kompetencji. W listopadzie 1934 r. nastąpiła likwidacja Wojskowego Instytutu Badań Inżynierii i utworzono Biuro Badań Technicznych Saperów, które przetrwało do wybuchu wojny. Biuro prowadziło prace techniczno-badawcze dla potrzeb wojsk saperских i innych rodzajów wojsk w zakresie sprzętu saperского. Wykonanie tych zadań wymagało opracowania projektów konstrukcyjnych nowego sprzętu, z uwzględnieniem unifikacji i normalizacji materiałów, wykonania prób laboratoryjnych, badania sprzętu modelowego i opracowania szczegółowych WT wraz z warunkami odbioru sprzętu.

Jesienią 1940 r. w Szkocji początkowo przy Zgrupowaniu Saperów w obozie WP w Crafford, a następnie przy powsta-

łym w 1941 r. Centrum Wyszkołenia Saperów w Dundee (później przeniesione do Falkirk, a następnie do Irvine) utworzono Biuro Techniczne Saperów pod kierownictwem ppłk. Leopolda Adama Górki. Nie odegrało ono jednak większej roli ze względu na ówczesne uwarunkowania. Praca jego ograniczała się jedynie do obserwacji wyposażenia saperów brytyjskich, rejestracji i wyciągania wniosków na przyszłość.

Po zakończeniu II wojny światowej przystąpiono do przebudowy struktury organizacyjnej Wojska Polskiego i wyposażenia go w nowoczesne uzbrojenie i sprzęt techniczny. W celu stworzenia odpowiedniej bazy, niezbędnej do opracowania nowych wzorów uzbrojenia i sprzętu w oparciu o najnowsze osiągnięcia nauki, zaczęto stopniowo tworzyć wojskowe placówki naukowo-badawcze. Na podstawie rozkazu Ministra Obrony Narodowej z dnia 15 października 1947 r., utworzono jednostkę organizacyjną pod nazwą „Poligon Naukowo-Badawczy Wojsk Inżynieryjno-Saperских”. Zadaniem utworzonego Poligonu było prowadzenie prac naukowo-badawczych z zakresu uzbrojenia i wojennej techniki inżynieryjnej. Poligon został rozlokowany w istniejących budynkach koszarowych przy Oficerskiej Szkole Inżynierii we Wrocławiu. W listopadzie 1958 r., dotychczasowy Poligon Naukowo-Badawczy został przekształ-

cony w Ośrodek Badawczy Sprzętu Inżynieryjnego. Natomiast w 1976 r. na bazie Ośrodka powołany został Wojskowy Instytut Techniki Inżynieryjnej. Podniesienie rangi Ośrodka do Instytutu było ukoronowaniem dość długiej, bo trzydziestoletniej powojennej działalności tej placówki na rzecz rozwoju techniki wojsk inżynieryjnych.

Nowa nazwa i wynikające z tego tytułu uprawnienia otworzyły nowy jakościowo rozdział w dziejach Instytutu. Na skutek stale wzrastających wymagań współczesnego pola walki rozszerzyła się znacznie problematyka naukowo-badawcza. Do uzbrojenia i sprzętu inżynieryjnego szybko wkroczyła automatyka, elektronika, nowe technologie i materiały, a technicznym przebojem tamtych lat stały się elektroniczne maszyny cyfrowe. W wyniku uzyskania statusu Instytutu następowały zmiany etatowe, a strukturę organizacyjną przystosowywano do nowych warunków działania.

Podstawowym przedmiotem działalności Instytutu jest prowadzenie badań naukowych i prac badawczo-rozwojowych w zakresie sprzętu i środków minersko-zaporowych, systemów minowania i rozminowania, układów elektrycznych i elektronicznych, zespołów prądotwórczych, maszyn inżynieryjnych, sprzętu mostowo-przeprawowego, systemów schronów i ukryć, sprzętu do maskowania i rozpoznania inżynieryjnego oraz sprzętu i środków do uzdatniania i oceny jakości wody. Aktualnie zakres wykonywanych prac badawczych poszerzył się o zadania obejmujące odnawialne źródła energii oraz projekty

naukowe dla elektromobilności. Działania te mają na celu przystosowanie wyników badań naukowych i prac rozwojowych głównie dla potrzeb Sił Zbrojnych, w tym szczególnie wojsk inżynieryjnych.

Instytut realizuje także prace projektowe, prowadzi badania eksploatacyjne, kwalifikacyjne, ekspertyzy i szkolenia. Prowadzi również działalność normalizacyjną oraz certyfikację sprzętu inżynieryjnego.

Trzon Instytutu stanowią:

Pion Naukowy, w skład którego wchodzi:

- Pracownia Nowych Technologii,
- Samodzielni Pracownicy Naukowi.

Pion Rozwoju i Wdrożeń, w skład którego wchodzi:

- Zakład Uzdatniania i Oceny Jakości Wody,
- Zakład Zapór Inżynieryjnych, Przepraw, Fortyfikacji i Elektrotechniki,
- Pracownia Maskowania i Rozpoznania Inżynieryjnego.

Pion Badawczy, w skład którego wchodzi:

- Pracownia Badania Środków Bojowych,
- Laboratorium Badawcze

Ośrodek Standaryzacji,

Ośrodek Informacji Naukowej oraz Obsługi Projektów Zagranicznych.

Najważniejsze projekty badawcze realizowane przez zakłady i pracownie naukowo-badawcze, w efekcie których powstały wyroby, wdrożone w Siłach Zbrojnych RP, to:

Badania pokonywania przeszkody wodnej (Odra) przez most szturmowy MG-20

Badania materiałów wybuchowych

Filtr indywidualny do oczyszczania wody

Filtr przewoźny wody FPW-2

Pojazd minowania narzutowego

Kołowy pojazd opancerzony z urządzeniem rozpoznawczym badania mostu pontonu

Pokrycie maskujące na wozie bojowym

Inżynierski system minowania

- Składany samochodowy most towarzyszący,
- Urządzenie do wykonywania przejść na polach minowych metodą wybuchową,
- Sprzęt ratunkowy dla żołnierza,
- Ubranie maskujące,
- Plastikowy materiał wybuchowy,
- Przyczepny ustawiacz min,
- Schron z blachy falistej,
- Lekkie pokrycie drogowe,
- Filtry do wody (FPW-50, FPW-350, FPW-2000, FPW-2),
- Kontenerowe stacje oczyszczania wody (KSUW-12, KSUW 6-8)
- Park pontonowy PP-64,
- Makiety pneumatyczne (Bojowy Wóz Piechoty, czołg T-72, pojazd specjalny STAR 266),
- Silnik zaburtowy,
- Kuter rozpoznawczy,
- Urządzenie do bateryjnego wbijania pali,
- Most pozorny,
- Miny przeciwpiechotne i przeciwpancerne,
- Trały (naciskowy, wykopowy, elektromagnetyczny)
- Kołowy transporter rozpoznania inżynierskiego,
- Warsztaty remontowe,
- Mobilne laboratorium do oceny jakości wody,
- Zestawy oświetleniowe (ZO-2, ZO-4, ZO-8),
- Zestaw do rozpoznania i oceny jakości źródeł wody,
- Zestawy do kompleksowego maskowania sprzętu wojskowego,
- Pokładowy wielosekcyjny wykrywacz min PWM,
- Zintegrowany System Przetwarzania Informacji Inżynierskich,
- Monolityczny węgiel aktywny dla technologii specjalnych uzdatniania wody,
- Inżynierski system minowania,
- Indukcyjny wykrywacz min,
- Maszyna inżyniersko-drogowa,
- Kołowy pojazd opancerzony z urządzeniami rozpoznawczymi,
- Moduł polowego magazynu wody,
- Wielozakresowe pokrycia maskujące,
- Pokrycie maskujące przeciwradiolokacyjne,
- Solarfiltr – mobilny filtr uzdatniania wody zasilany baterią fotowoltaiczną,
- System kierowanych min przeciwpancernych,
- System sterowanych ładunków wybuchowych,
- Zestaw minerski do elektrycznego wysadzania ładunków MW,
- Sprzęt minerski i rozpoznawczo-zaporowy,
- Innowacyjne, modułowe ładowarki słoneczne,
- Hybrydowy system magazynowania energii podwójnego zastosowania,
- Fotowoltaiczne systemy zasilania.

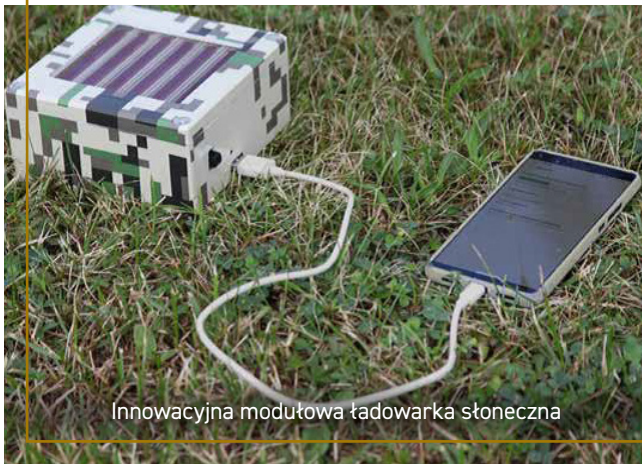
Głównymi zleceniodawcami prac są Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Edukacji i Nauki oraz Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

Indywidualny Ekran Maskujący

System kierowanych min przeciwpancernych

Innowacyjna modułowa ładowarka słoneczna

Solarfiltr

Integracja Sił Zbrojnych RP ze strukturami NATO i Unii Europejskiej postawiła przed Instytutem nowe wymagania jakościowe. Wdrożone systemy jakości pozwoliły WITI na uzyskanie certyfikatów PN-EN/ISO 9001 i AQAP 2110 oraz Złotego Certyfikatu Jakości. Na bazie Instytutu funkcjonują: Ośrodek Certyfikacji Sprzętu Inżynieryjnego oraz Laboratorium Badawcze.

W Wojskowym Instytucie Techniki Inżynieryjnej, który od początku swojego istnienia wpisuje się w historyczny nurt normalizacji i zapewnienia jakości sprzętu wojskowego, działa Podkomitet Nr 3 ds. Środków Uzbrojenia i Wyposażenia Inżynieryjnego Komitetu Technicznego Nr 176 ds. Techniki Wojskowej i Zaopatrzenia.

Wyrazem uznania dorobku naukowo-badawczego Instytutu jest nadany przez Radę Państwa Order Sztandaru Pracy II klasy, nadana przez Prezesa Rady Ministrów Odznaka Honorowa „Za zasługi dla wynalazczości” oraz otrzymane wyróżnienia od: Ministra Obrony Narodowej, Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Szefa Wojsk Inżynieryjnych MON, Dowódcy Śląskiego Okręgu Wojskowego, Głównego Inspektora Techniki WP, Szefa Zarządu Inżynierii Wojskowej.

Jednocześnie trzeba podkreślić, że efektywność działania Instytutu mierzona stosunkiem nakładów do zysków była zawsze korzystna, a kondycja finansowa utrzymywała się i utrzymuje na zadowalającym poziomie. To sprawiło, że Instytut uzyskał dwa tytuły: Geparda Biznesu 2010 i Efektywna Firma 2010, w konkursie zorganizowanym przez Instytut Nowoczesnego Biznesu oraz Polską Nagrodę Inteligentnego Rozwoju 2020 w kategorii Innowacyjne

technologie przyszłości. Efektem tego jest również fakt uzyskania kategorii A w przeprowadzonym procesie kategoryzacji jednostek naukowych (za lata 2005–2009, 2013–2016 oraz 2017–2021) przez Ministerstwo Edukacji i Nauki.

Instytut posiada w swoim dorobku 145 patentów (w tym 10 nadanych przez urzędy patentowe zagraniczne) i 69 praw ochronnych na wzory użytkowe oraz ponad 1300 publikacji w czasopiśmie krajowych i zagranicznych.

Wojskowy Instytut Techniki Inżynieryjnej jest podmiotem naukowo-badawczym rozpoznawanym na arenie międzynarodowej, mimo że naszym priorytetem jest realizowanie zadań na rzecz Sił Zbrojnych RP. Efektem tego jest realizacja zadań w ramach NATO, Unii Europejskiej, a także krajów niebędących członkami wymienionego Paktu czy struktur. Pracownicy naukowcy Instytutu aktywnie uczestniczą w międzynarodowych sympozjach i konferencjach naukowych. Dzielą się naszym doświadczeniem i wiedzą również poprzez publikacje w prestiżowych wydawnictwach naukowych.

Dzisiejszy Instytut to placówka naukowo-badawcza, która oferuje podstawy do podejmowania decyzji, doraźnych i perspektywicznych, w zakresie poziomu i nowoczesności wytwarzanego w kraju uzbrojenia i sprzętu technicznego oferowanego Siłom Zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej.

Wojskowym Instytutem Techniki Inżynieryjnej im. profesora Józefa Kosackiego we Wrocławiu kieruje dr inż. Marcin Szczepaniak.

Zespół redakcyjny WITI

Fot. WITI